

PRODUKTI DHE POLITIKA E PRODUKTIT

Dr.sc. Shqip V.BYTYÇI

Literatura

**Our pre-built displays can help
you cut costs. How much depends
on how you handle them.**

Moving display units from the receiving dock to the selling floor in one piece is a whole lot more efficient than racking, picking, staging, shipping, sorting and stacking cases individually. We're talking a lot of labor here. And that cuts into your true profit on every case.

Procter & Gamble's latest Streamlined Logistics initiative, Streamlined Display, can actually save you up to 50¢ per case when you cross dock. How? We've created a pre-built display program using only P&G's leading brands. The program has the features you asked for: quantities sized for

Prof.dr. Ali JAKUPI „ Bazat e marketingut”

**Kapitulli i XI, Politika e instrumentit te produktit,
fq. 229-283**

Marketingu per Bizneset e Vogla

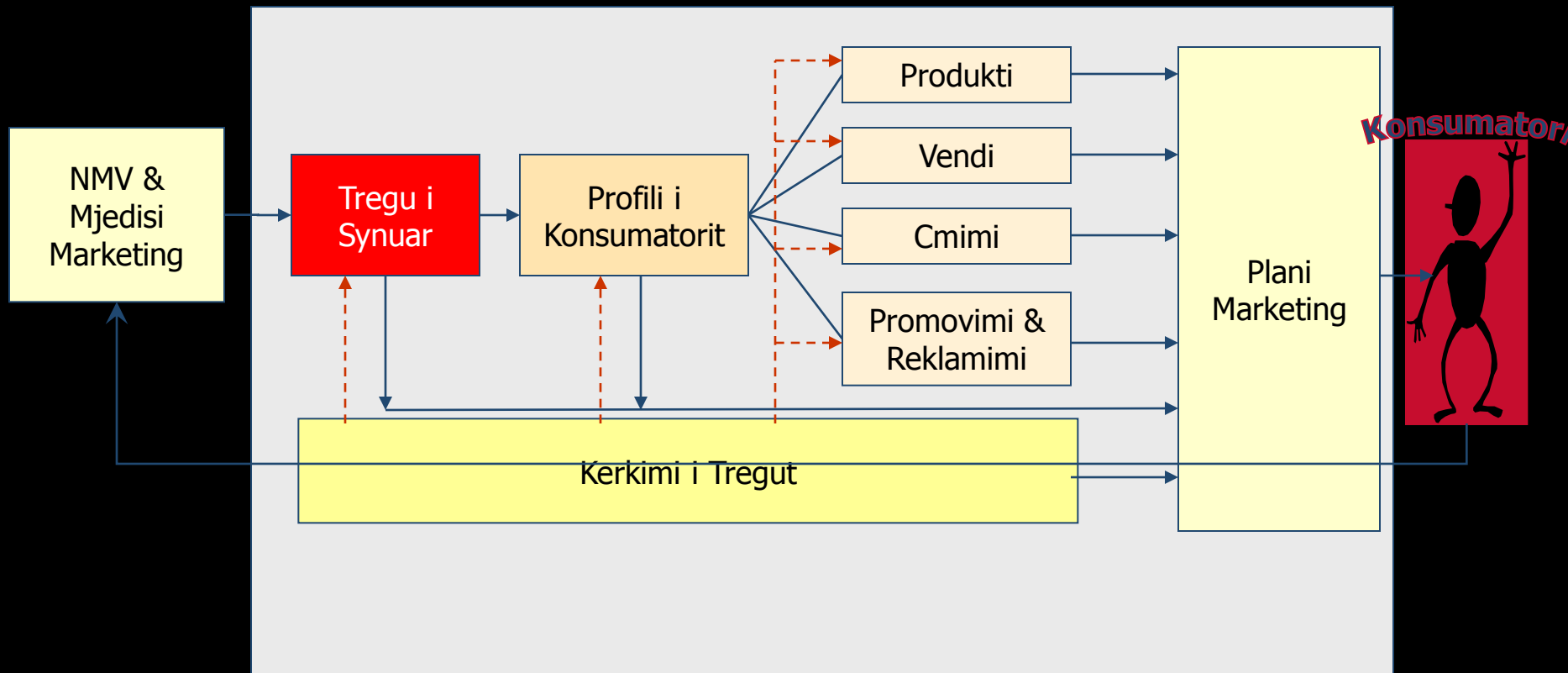
Mjedisi

Parashikimi i
Shitjeve & Shitjeve

Sjellja
Konsumatore dhe
Procesi i Blerjes

Variablat e Vendimarrjes
(4 P-te)

Planifikimi

Vendimet Baze te Marketingut

- Çfare do te ofrojmë?
- Kujt do t'ia ofrojmë?
- Me cfare çmimi?
- Si ta fitojmë tregun?
- Si te organizojmë ekipet e shitjes?

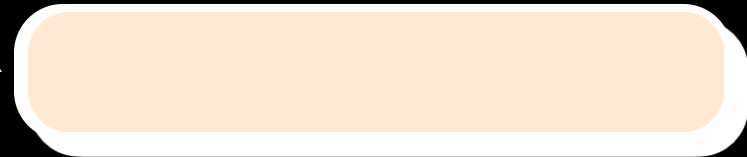
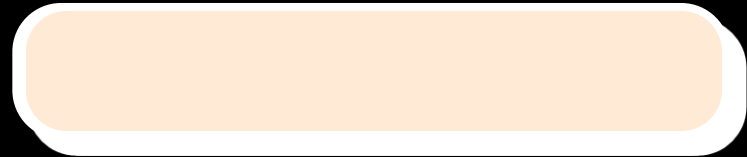
Marketuesit duhet te kuptojne se si konsumatorët transformojne inputet e marketingut ne pergjigje blerese!

- Nocioni I produktit
- Dimensionet e produktit
- Klasifikimi I produktit
- Atributet e produktit
  - Cilësia e brendshme
  - Ekonomizimi I produktit
  - Estetika e produktit
- Disejnimi I Produktit
  - Disenji ne proc,zhvillimit disenji industrial
- Specifikat përcjellëse te produktit
  - marka e produktit
  - Ambalazhimi
  - Shërbimi I shitjes
    - Garancioni
    - Krediti
    - Servisimi
- Asortimenti I prodhimit
  - Nocioni I asortimentit
  - dimensionet e asortimentit
  - politika e asortimentit
  - Braktisja e produkteve
- Zhvillimi I produktit
  - Nocioni I produktit te ri
  - Nevoja për lancimin ne treg
  - Fazat e zhvillimit
  - Cikli jetësor
  - Planifikimi dhe kontrolli

4P'te e marketingut jane variablat qe manaxheret e marketingut mund te kontrollojne me qellim qe te kenaqin konsumatorët ne tregun e synuar!

Evidenconi produktet qe gjenden ne sallen mesimore?????

Çka është produkti?

•Nese një grua blenë një parfum, deshirojme te dijme se **Çfarë e shtyne ate te blen ate parfum?**

Ajo blen shumë më shumë se vetëm një produkt.

•Ajo blen një imazh, premtimet e tij, aromën e tij, emrin dhe paketimin e tij, kompaninë e cila e prodhon atë, dyqanin i cili e shet atë- dhe kjo e gjitha bëhet pjesë e produktit – parfumit.

•Ajo blen stilin, të shprehurit, ekskluzivitetin, të arriturat, suksesin dhe statusin, romancën, pasionin dhe fantazinë; memoriet, shpresat dhe ëndrrat!

Çka është produkti?

«Në fabrikën tonë, ne prodhojmë artikuj kozmetikë, në parfumeri ne shesim ëndrrën... » REVLON

Fabula e këtyre thënieve është se filozofia e re e ndërmarrjes qëndron në konceptimin e produktit për klientin.

Çka është produkti?

«Ajo çfarë mendojnë të prodhojnë drejtuesit e ndërmarrjes nuk ka më rëndësinë kryesore. Ajo që ka rëndësi është se çfarë dëshiron të blejë konsumatori, cili është konceptimi i tij për vlerën që i jep produkti».

DRUCKER

“Produkt është çdo gjë që mund të ofrohet në treg për të provokuar vëmendjen, blerjen, përdorimin ose shpenzimin që mund ti plotësoj nevojat e konsumatorit”.

Philip Kotler

Çka është produkti?

Produkt është çdo gjë që mund të ofrohet në treg për vëmendje, përvetësim, përdorim ose konsumim dhe i cili mund të mbuloj **dëshirën apo nevojën** – këtu mund të përfshihen objektet fizike, shërbimet, personat, vendet, organizatat dhe idetë apo mendimet

“Produkt është teresi me permbajtje fiziko-kimike, mekanike, sherbyese dhe mendore, qe sherben per permbushjen e nevojave te kosumatoreve.

Levitt cekë se

“njerëzit nuk blejnë produkte, ata blejnë dobitë e pritura”.

Ai potencon “konceptin e produktit të rritur apo të zgjeruar”. Produkti duhet të ketë “extra” elemente të cilat e bëjnë atraktiv për blerësin.

Qëllimi instrumental dhe

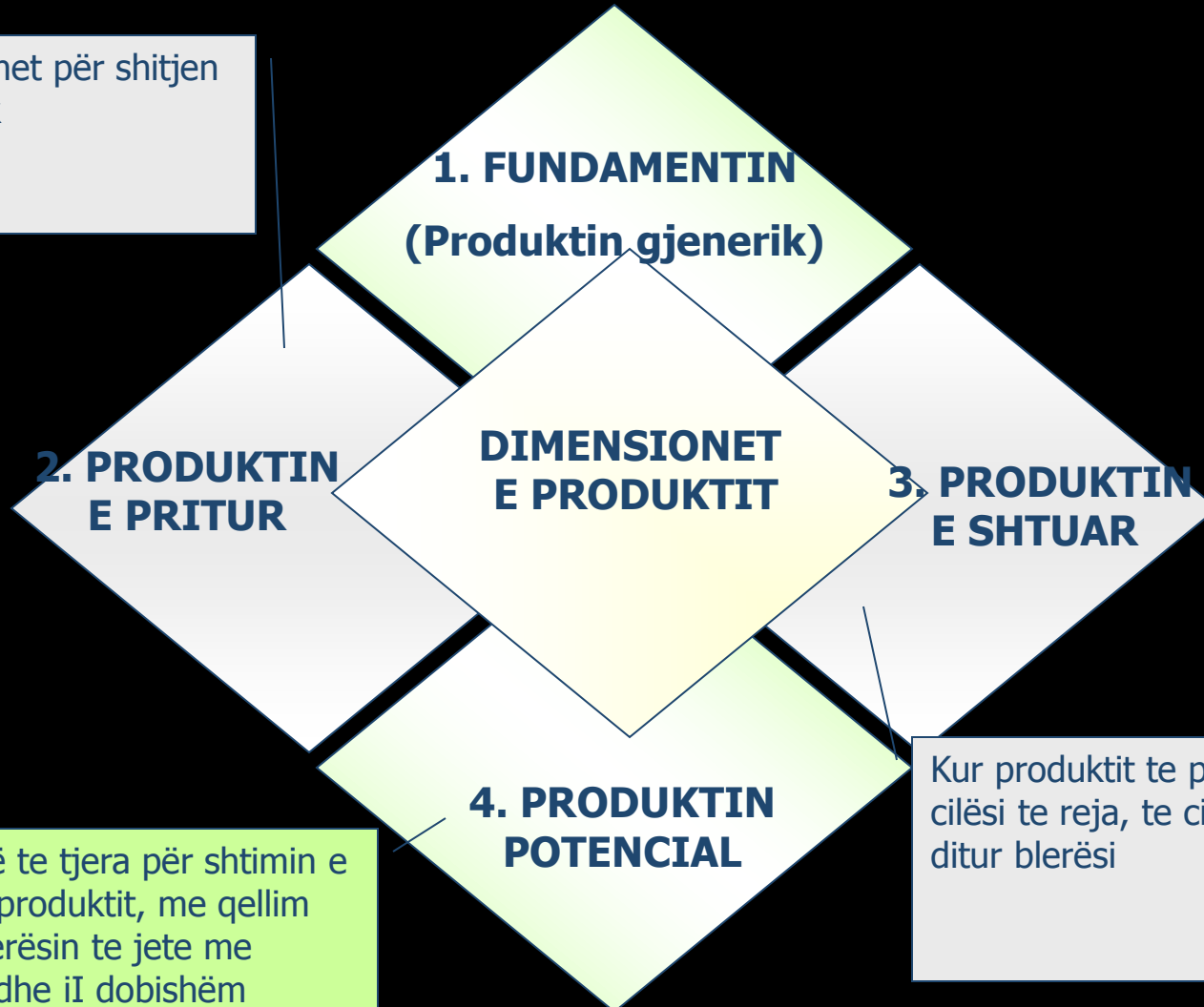
Qëllimi psikologjik

Dimensionet e produktit

(sipas T.Levit)

Minimumi që kërkohet për shitjen e produktit gjenerik

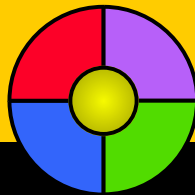

Mundësitë të tjera për shtimin e cilësisë së produktit, me qëllim që për blerësin të jete me tërheqës dhe i l dobishëm

Kur produktit të prituri shtohen cilësi të reja, të cilat nuk i ka ditur blerësi

Dimensionet e produktit

(sipas L.Rosenberg)

Dimensioni I biznesit përfshin cilësi eksplicite, të cilat mund të identifikohen në produkte të që faktikisht përmban esencën e produktit (madhësinë, formën, materialin etj), marketimin, ambalazhimin, dhe servisimin e produktit

1. Biznesore
(Produktin gjenerik)

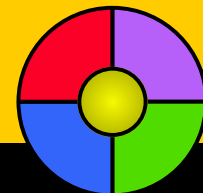
2. Konsumuese

Dimensioni konsumues përfshin cilësi implicite, siç janë: perceptonimi, simbolizimi, asociacioni dhe vlerësimi. Këto karakteristika identifikohen nga vetë konsumatori

**DIMENSIONET
E PRODUKTIT**

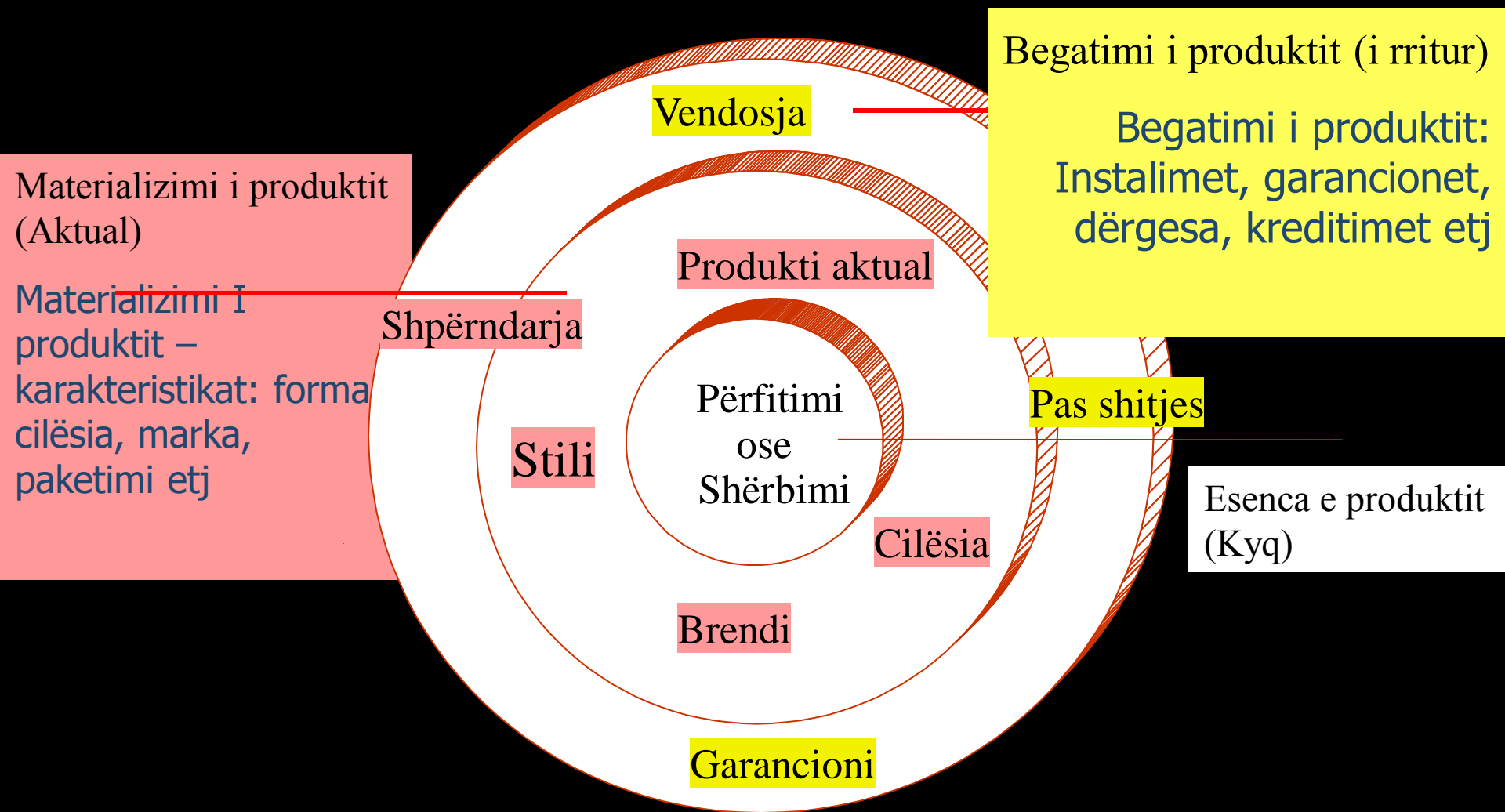
3. Shoqërore

Dimensioni shoqëror i produktit është në varshmëri me disa norma që kanë kuptim të gjere dhe shumë të rëndësishme, psh: ruajtja e ambientit nga ndotja, etj.

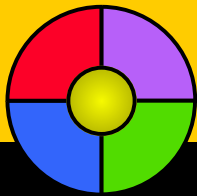

Dimensionet e produktit? sipas Ph.Kotler)

Lufta e konkures jashte sferes se prodhimit.....

Klasifikimi i produkteve

- a. Produktet e konsumit te gjere: produkte e përditshme, produktet pas reflektimit, produktet speciale dhe produktet e pa kërkuara dhe te panjohura.
- b. Produkte prodhuese sherbyes -industriale: lendet e para, produktet e papërpunuara, pajisjet dhe instalimet dhe inventari dhe shërbimet.

Klasifikimi i produkteve

nga aspekti i adaptimit të nevojave të blerësve dhe i renditjes së tyre ndaj produkteve

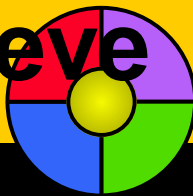

- a. Produktet e rëndomta (blerjet ditore),
- b. Produktet e veçanta (inf. jo të kompletuara, të mangëta),
- c. Produktet speciale (të konsumit të zgjatur) dhe
- d. Produktet e preferuara.

Qasje tjera te klasifikimit te produkteve

nga aspekti i elasticitetit te kosumit

- a. Produktet e nevojave paresore (ushqimi, veshmbathjet, higjenike),
- b. Produktet e nevojave dytesore (mobiljet, kategori te caktuara te veshmbathjeve, higjenes),
- c. Produktet e nevojave tretesore (produktet te rralla, te shtrejta qe i perkasin nevojave luksoze)

Atributet e produktit?

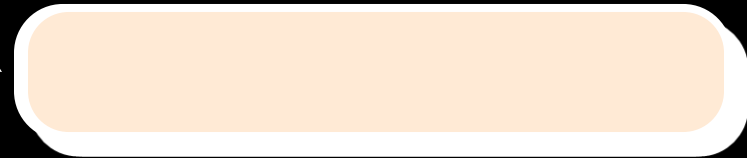
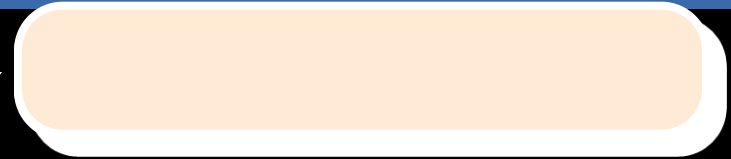
- **Cilësia e brendshme**
  - Funksionaliteti, siguria,
  - kohëzgjatja e përdorimit(moralisht, nga konkurenca, zbulimete e reja, inovacionet etj),
  - efikasiteti dhe qëndrueshmëria
- **Ekonomia**
  - Vlera e blerjes, shpenzimet e mirëmbajtjes, te manipulimit dhe racionalizimi i kohës
- **Cilësia e jashtme – estetika**
- **Dizajni i produktit:** ka te beje me esencën dhe cilësitë tjera te përmbajtjes, strukturës se brendshme dhe te jashtme Parimet e disenjit te produktit :
- Parimi [tekniko-teknologjik](#), Parimi ekonomik,
- Parimi ergonomik (*përshtatjes*) dhe [Parimi estetik](#)

Specifikat percjellese te produktit

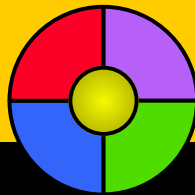

- Marka e produktit „
- Ambalazhi i produktit dhe
- Sherbimet e shitjes

Evidenconi disa marka te produkteve ??????

Ç'kuptojmë me markë?

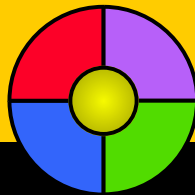
- *Me markë kuptojmë një term, një shenjë, një simbol, një vizatim apo çdo kombinim të këtyre elementëve që shërbejnë për të **identifikuar produktet** dhe shërbimet e një shitësi ose të një grupi shitësish, që i **diferencen nga konkurrentët**.*

Marka e produktit është fjalë, shenjë, simbol, termin, shprehje, emër, apo kombinim i ndonjërës prej tyre, me çka emërtohet, identifikohet dhe mbrohet produkti

- ndërmarrja mund të praktikojë **një çmim** më të lartë, meqenëse cilësia perceptohet si më e mirë në krahasim me konkurrentët;
- ndërmarrja përballet me lehtësinë në **shpërndarje**, pasi konsumatorët e kërkojnë markën;
- ndërmarrja mund të veprojë lehtësisht **në hedhjen e produkteve të reja**, pasi ka më shumë kredibilitet.

Produktet me apo pa markë?

Përdorimi i markës justifikohet për pesë arsye:

1. Marka lehtëson **identifikimin e produktit**
2. Marka e depozituar **mbron në mënyrë ligjore karakteristikat e produktit** kundrejt kopjimeve të ndryshme.
3. Marka krijon **idenë për nivel cilësie** për produktin dhe krijon mundësinë për krijimin e një klientele besnike.
4. Marka krijon mundësinë për të përcaktuar ofertën në një **segment të veçantë të tregut**.
5. Emri i markës ofron mundësinë që produkti të ketë historinë dhe personalitetin dhe, për rrjedhojë, të **justifikojë një nivel të caktuar çmimi**.

- Jo të gjitha markat kanë të njëjtën forcë. Disa janë të *panjohura*, të tjerat të njohura por pak të *pranuara*, ...
- Testi më i mirë **i besnikërisë** për një markë është të dihet se çfarë do të bëjë klienti nëse nuk e gjen në tregtore: do të ndryshojë produktin apo do të drejtohet tek një tregtore tjetër?

- Shkurt dhe thjesht.
- I lehtë për t'u thënë dhe për t'u lexuar.
- I lehtë për t'u njohur dhe për t'u mbajtur mend.
- I këndshëm për t'u lexuar ose dëgjuar, i lehtë për t'u shqiptuar.
- I shqiptueshëm vetëm në një mënyrë.
- I shqiptueshëm në të gjitha gjuhët (për produktet e eksportit).
- Të mbetet modern.
- I përshtatshëm me nevojat e ambalazhit dhe etiketimit.
- Përdorimi i mundshëm ligjor (i padepozituar nga një firmë tjetër).
- Nuk duhet të jetë fyes, i turpshëm ose negativ (në përdorimin në gjuhë të tjera).
- Duhet të sugjerojë të mirat e produktit.
- Duhet parashikuar të përshtaturit me media publike (veçanërisht afishimi dhe televizioni). *** Viski...

Ambalazhi i produktit

Paketimi mund te kushtoje deri ne 10% te kostos se produktit.

- Paketimi i produktit nuk mund te mbi theksohet pasi ai luan nje rol te rendesishem ne terheqjen dhe kenaqjen e konsumatoreve
- Paketimet jane pjeserisht produkt, pjeserisht promocion. [Praktikantet.wmv](#) Shishja Coca Cola eshte nje simbol qe njihet ne mbare boten

Paketimi eshte bere nje mjet i rendesishem marketingu gjithnje e me shume pasi ai i jep nje kompanie avantazh te dukshem ndaj konkurenteve te saj

- **Ambalazhimi është aktivitet i veçantë, i harmonizuar me karakteristikat dhe disenjin e produktit dhe shërben për ruajtjen, promovimin dhe individualizimin e produktit.**
- **Ekonomiteti**
- **Mjet komunikues**
- **Te jete funksional**

Materialet e Ambalazhimit

- **Qelqit, drurit, plastikes, kartuqit, te kombinuar.**
- **Amballazhi primar (gjate procesit te prodhimit)**
- **Amballzhi sekondar (per mbrojtje)**
- **Amballazhi transportues**

SHERBIMET E SHITJES

- Garancioni,
- Kreditimi dhe
- Servisimi

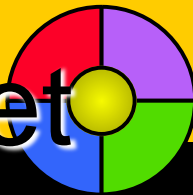
Cikli i jetës së produktit

Pyetje lidhur me zhvillimin e produktit!

- ☞ Çfarë është gjendja aktuale në këtë segment?
- ☞ Çfarë është duke bërë konkurenca?
- ☞ Çfarë është pozicionimi aktual?
- ☞ Cili kishte me qenë hapi tjetër?
- ☞ Cilat janë objektivat e ardhshme të marketingut?
- ☞ Cilat janë objektivat tona të komunikimit?
- ☞ Cili është segmenti në shënjestër për komunikim?
- ☞ Cilat janë lehtësimet e pozicionimit?
- ☞ Cilat janë përmirësimet e mundshme të imazhit të ri?
- ☞ Cilat janë përmirësimet potenciale?
- ☞ Çfarë/ Cila është strategjia jonë?

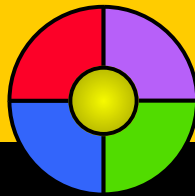
Cikli i jetës së produktit - faktorët

1. Mjedisi i tregut
2. Mosha e tregut
3. Madhësia e tregut
4. Norma e rritjes së tregut
5. Akcionet e tregut
6. Potenciali i tregut
7. Koncentrimi i tregut
8. Ngopja e tregut
9. Tërheqja nga tregu
10. Norma e zëvendësimit

Cikli i jetës së produktit

Pse dështojnë aq shumë produkte?

- Mbivlerësimi i madhësisës së tregut
- Dështim në dizajnin e produktit
- Pozicionim i gabuar në treg
- Çmimi i gabuar
- Reklamim pa gjallëri/ reklamim jo i duhur
- Hulumtim i dobët i marketingut
- Konkurenca më e madhe se që është paramenduar/pritur
- Imazhi ekzistues i kompanisë
- Çmimi shumë i lartë i zhvillimit përfundimtar
- Mungesa e disa gjerave unike nw produkt
- Konkurenca më e madhe se që është paramenduar/pritur
- Imazhi ekzistues i kompanisë
- Çmimi shumë i lartë i zhvillimit përfundimtar

Cikli i jetës së produktit

Çfarë kërkojnë konsumatorët?

Disa apo Pak përparësi unike

Disa apo pak lehtësime superiore

Vlerë më të lartë në përdorim

Përputhje me profilin në shënjestër

Cilësi te ekzekutimit

Cikli i jetës së produktit

- **Cikli i jetës së produktit paraqet dy sfida kryesore:**
  - 1. Të gjithë produktet përfundimisht dobësohen**
  - 2. Kompania duhet të kuptoj se duhet të gjejë dhe zhvillojë produkte të reja nëpërmjet ciklit të jetës së produktit.**

Cikli i jetës së produktit

- **Kompania mund të siguroj produkte të reja në dy mënyra:**
  1. Njëpërmjet përvetësimit
  2. Njëpërmjet zhvillimit të produkteve të reja

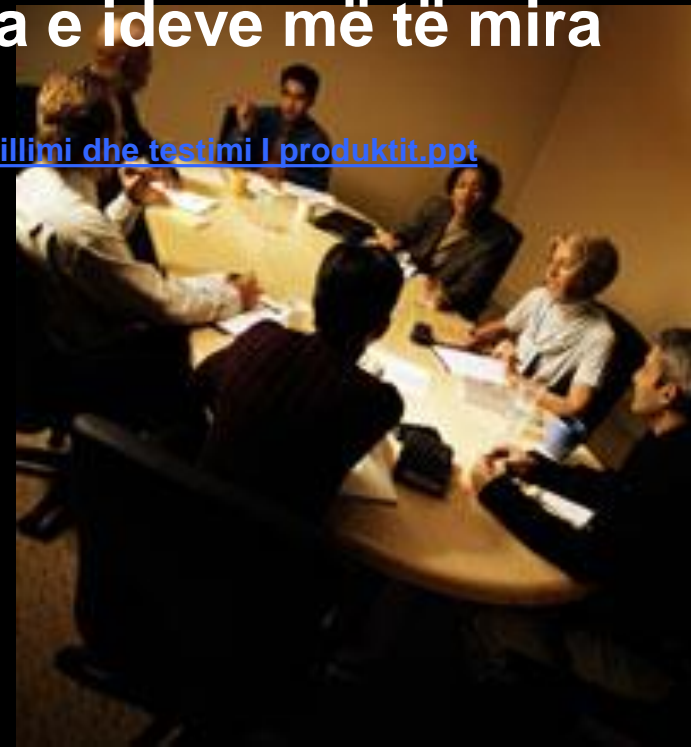
- 1. Produkte të reja për treg (treg i ri).**
- 2. Linja produktesh të reja (hyn në një treg të ri konceptimi për herë të parë).**
- 3. Shtesa në linja e produkteve ekzistuese (p.sh. forma, aroma etj.).**
- 4. Përmirësimi dhe shtimi i performancës së produktit.**
- 5. Ripozicionimi i produktit në treg (treg i ri, segment i ri tregu).**
- 6. Ulja e kostos e produktit.**

FAZAT E ZHVILLIMIT TË PRODUKTIT TË RI

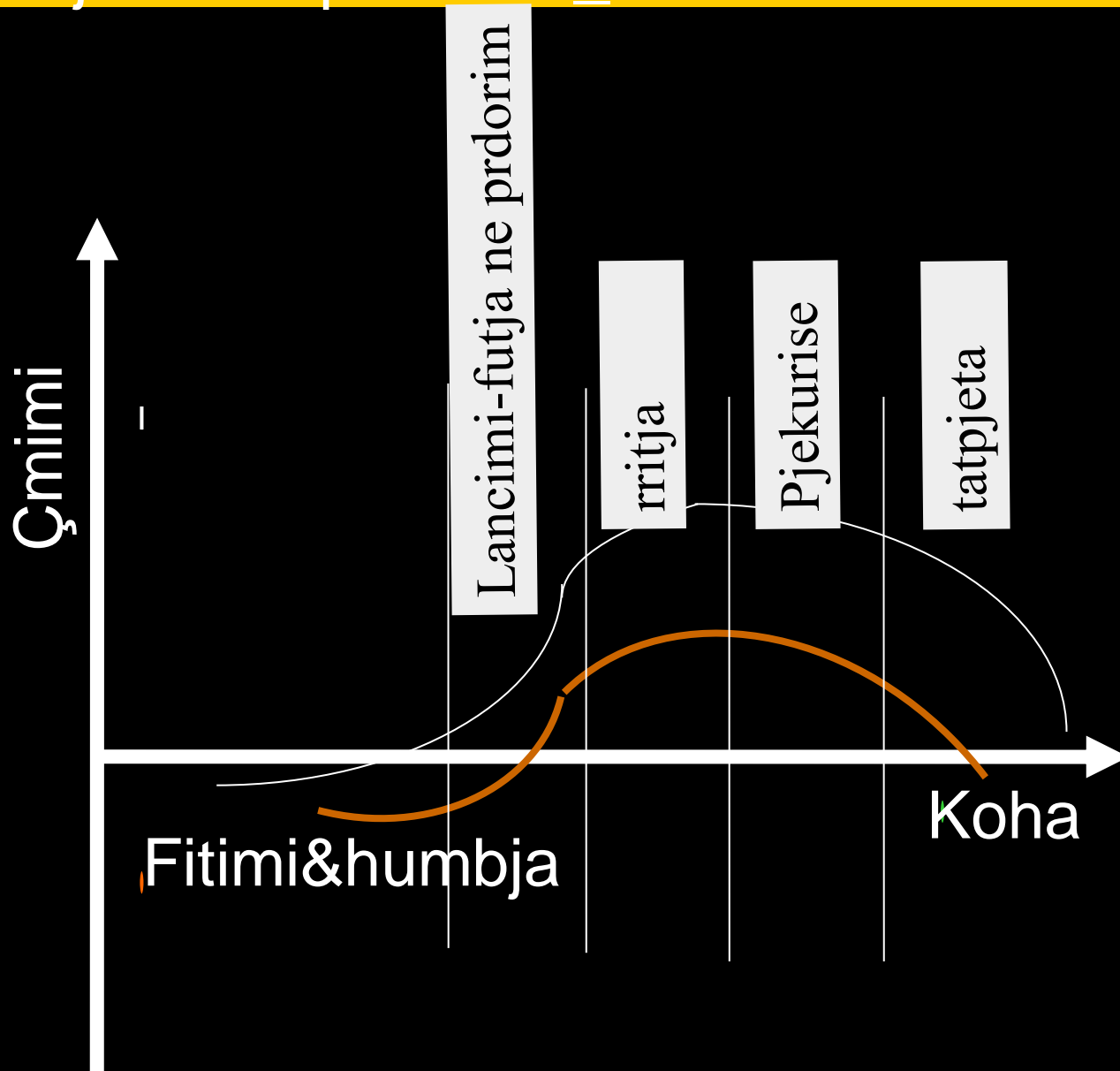
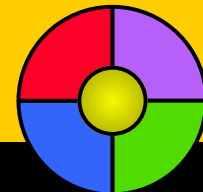

Ndarja nëpërmjet 6 fazave sipas Kotlerit:

1. Kerkimi I ideve
2. Filtrimi - Seleksionimi dhe zgjidhja e ideve më të mira
3. Zhvillimi dhe testimi i produktit [Zhvillimi dhe testimi I produktit.ppt](#)
4. Analiza ekonomike [Analiza ekonomike.ppt](#)
5. Zhvillimi i produktit [Zhvillimi i produktit.ppt](#)
6. Testimi i tregut [Testimi i tregut.ppt](#)
7. Hedhja (lancimi) [Hedhja \(lancimi\).ppt](#)

Cikli i jetës së produktit_CJP

Cikli jetesor i produktit

- I.** Faza e lancimit [Faza e lancimit.ppt](#)
- II.** Faza e rrites [fazën e rritjes.ppt](#)
- III.** Faza e pjekurise
- IV.** Faza e ngopjes [Faza e ngopjes.ppt](#)
- V.** Faza e degjenerimit [Faza e degjenerimit.ppt](#)

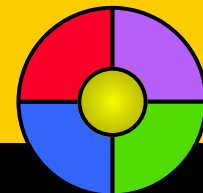

Definicioni

- Cikli i jetës së produktit (CJP) është një mjet i domosdoshëm për matjen e moshës së tregut.
- CJP përshkruan strukturën e shitjes së një produkti gjatë kohës
- Periudha kohore fillon me prezantimin e produktit dhe përfundon me daljen nga përdorimi i produktit ose me zëvendësimin e tij.

Cikli i jetës së produktit_CJP

Përbërja e tregut	Prezantimi / hyrje	Rritja	Maturiteti	Rënia
Produkti	I vetëm	Më shumë	I plotë	Disa
Çmimi	Rritet	Shtohet	Mbrojtës	Qëndron
Promovimi	Informues	Shumëllojs hmëri / Diversitet	Përkujtues	Minimal e
Vendi	I limituar	Më shumë	Maksimal	E Pakët

- Brenda ekipit tuaj bëni një analizë, për fazat e zhvillimit të një produktit apo shërbimit në Kosovë.
- Për këtë aktivitet, ju lutemi keni parasysh alternativat e ndryshme për nisma, formimin dhe grumbullimin e ideve:
  - Nismat personale;
  - Kerkesat konsumatore;
  - Konkurenca dhe institucionet profesionale-kerkimore.
  - Luteni që punën në ekip ta dorëzoni sipas kohës së caktuar për 5 minuta.

Përfundim?

- Konsumatorët duan t'i shohin produktet si pako komplekse të përfitimeve të cilat i përmbushin nevojat e tyre.

- Planifikuesit e produktit duhet të ndërtojnë krahas produktit aktual një produkt të rritur/zmadhuar

I cili do të përbëhet nga:

- Shërbimet shtesë të konsumatorëve
- Përfitimet

- **EDHE RRUGA PREJ 1000
KILOMETRAVE FILLON
ME HAPIN E PARË!**